

1. જો કે સેકે છે માપાં છે દિખાત 10.5 મમ જે માંડ ડિઝી ઉછાલી 10 મમ જે. દિમ લી દરમ મેડા છે ધકઠક પડા રેગ

સોલ

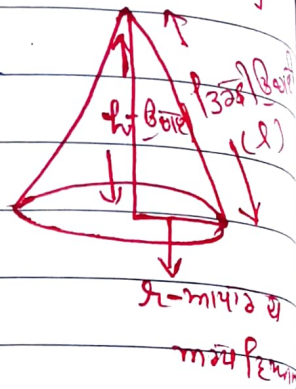
મેકે છે માપાં છે દિખાત = 10.5 મમ
મેકે છે માપાં છે મામ દિખાત = $\frac{10.5}{2}$ મમ

$$r = \frac{10.5}{2} \text{ મમ}$$

ડિઝી ઉછાલી (h) = 10 મમ
મેકે લી દરમ મેડા છે ધક = πr^2

$$= \frac{22}{7} \times \frac{10.5}{2} \times 10$$

$$= 165 \text{ cm}^2 \text{ Ans}$$

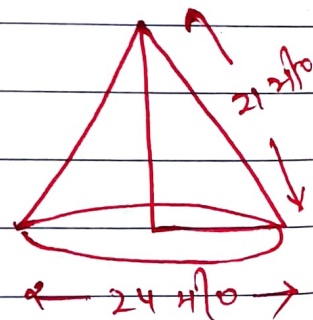
2.

દિમ મેકે લી રૂલ મેડા છે ધકઠક પડા રેગ સિમ લી ડિઝી ઉછાલી રાતી માંડ માપાં છે દિખાત 24 મી જે

સોલ

મેકે લી ડિઝી ઉછાલી (h) = 24 મી
મેકે છે દિખાત = 24 મી

$$\text{|| || મામ દિખાત} = \frac{24}{2} = 12 \text{ મી}$$

મેકે લી રૂલ મેડા છે ધકઠક = $\pi r^2 + \pi r l$

$$= \pi r (r + l)$$

$$= \frac{22}{7} \times 12 (12 + 24) = \frac{22 \times 12}{7} (36)$$

$$= 1244.57 \text{ cm}^2 \text{ Ans}$$

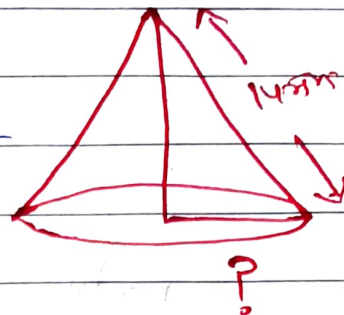
Date:

ਇੱਕ ਚੱਮਚ ਦੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮੱਠੀ ਦਾ ਖੰਡਕਣ 308 ਸਮ² ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਤਿਰਛੀ ਉਚਾਈ 14 ਸਮ ਹੈ। ਪਤਾ ਕਰੋ।

ਆਪਣੇ ਦਾ ਸਰੋਤ ਵਿਆਸ ਦਾ ਚੱਮਚ ਦੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮੱਠੀ ਦਾ ਖੰਡਕਣ

ਚੱਮਚ ਦੀ ਤਿਰਛੀ ਉਚਾਈ (h) = 14 ਸਮ

ਚੱਮਚ ਦੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮੱਠੀ ਦਾ ਖੰਡਕਣ = 308 ਸਮ²

$$\pi r l = 308$$

$$\frac{22}{7} \times r \times 14 = 308$$

$$44 \times r = 308$$

$$r = 7 \text{ cm}$$

ਆਪਣੇ ਦਾ ਸਰੋਤ ਵਿਆਸ = 7 cm

ਚੱਮਚ ਦੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮੱਠੀ ਦਾ ਖੰਡਕਣ = $\pi r l + \pi r^2$

$$= \pi r (l + r)$$

$$= \frac{22}{7} \times 7 (7 + 14) = 22 \times 21 = 462 \text{ cm}^2$$

ਚੱਮਚ ਦੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮੱਠੀ ਦਾ ਖੰਡਕਣ 10 ਸਮ ਉਚਾਈ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਦਾ ਸਰੋਤ ਵਿਆਸ ਪਤਾ ਕਰੋ।

ਚੱਮਚ ਦੀ ਤਿਰਛੀ ਉਚਾਈ (h) = 10 ਸਮ। ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਕਣ 26 ਸਮ ਹੈ।

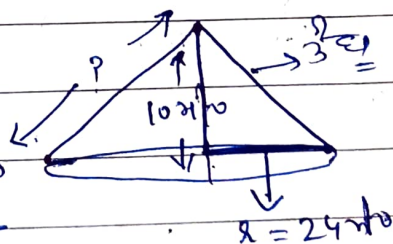
ਚੱਮਚ ਦੀ ਤਿਰਛੀ ਉਚਾਈ (h) = 10 ਸਮ

ਚੱਮਚ ਦਾ ਖੰਡਕਣ = 26 ਸਮ

ਚੱਮਚ ਦੀ ਤਿਰਛੀ ਉਚਾਈ r = $\sqrt{r^2 + h^2}$

$$= \sqrt{(24)^2 + (10)^2} = \sqrt{576 + 100}$$

$$= \sqrt{676} = 26 \text{ cm}$$

Signature

(ii) ਤੇਢਾ ਧਰਤੀ ਦੀ ਤਰਾਸ ਦੀ ਰੇਖਾ = ਜੰਗ ਦੀ ਦਰਾਸ ਦੀ ਰੇਖਾ

$$= 11.21$$

$$= \frac{22 \times 24 \times 26}{7} \text{ cm}^2$$

$$= \frac{13728}{7} \text{ m}^2$$

1 ਜੰਗ ਦੀ ਤਰਾਸ ਦੀ ਰੇਖਾ = $\sqrt[7]{10}$

$$\frac{13728}{7} \text{ m}^2 \quad " \quad " \quad " = \frac{10 \times 13728}{7}$$

$$= 2,17,280 \text{ m}^2$$

5.

8 ਜੰਗ ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਆਪਸ ਦਾ ਸਮਾਪਤ ਹਿਸਾਬ 6 ਜੰਗ ਦਰਾਸ ਦੀ ਰੇਖਾ ਹੈ ਆਪਸ ਦਾ ਤੇਢਾ ਧਰਤੀ ਦੀ ਤਰਾਸ ਦੀ ਰੇਖਾ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਉਚਾਈ ਲੱਗੇਗੀ? ਇਹ ਸਮਝੋ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲੀ ਅਤੇ ਦਰਾਸ ਦਿਖਾ 20 ਜੰਗ ਤਰਾਸ ਦਾ ਲੱਗੇਗਾ।
(11 = 3.14 ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੋ)

8 ਜੰਗ

ਜੰਗ ਆਪਸ ਤੇਢਾ ਦੀ ਉਚਾਈ (H) = 8 ਜੰਗ

" " " " ਆਪਸ ਦਾ ਸਮਾਪਤ ਹਿਸਾਬ (R) = 6 ਜੰਗ

$$\text{ਜੰਗ ਦੀ ਉਚਾਈ ਉਚਾਈ} = \sqrt{R^2 + H^2} = \sqrt{(6)^2 + (8)^2} = \sqrt{36 + 64}$$

$$= \sqrt{100} = 10 \text{ m}$$

ਤਰਾਸ ਦੀ ਰੇਖਾ ਜੰਗ ਦੀ ਦਰਾਸ ਦੀ ਰੇਖਾ = 11.21

$$= \frac{3.14 \times 6 \times 10}{10} = \frac{1884}{10} = 188.4 \text{ m}$$

ਤਰਾਸ ਦੀ ਰੇਖਾ = 3 ਜੰਗ

ਤਰਾਸ ਦਾ ਮਾਪ = 10 x 10

Date: _____

ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ = ਦਰ ਨੂੰ ਦਾ ਧਰ
ਮੰਗੀ

Sr. No. _____

$$= \frac{188.4}{3} = 62.8 \text{ m}$$

ਮਿਸ਼ਰੀ ਨੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਭੋਜਨ = 20 ਮੀ

$$= \frac{20 \text{ ਮੀ}}{100} = 0.2 \text{ ਮੀ}$$

ਕੁਲ ਭੋਜਨ =

$$62.8 + 0.2$$

$$= 63 \text{ ਮੀ}$$

6. ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਮਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇਕ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਤਿਹੀ ਉਚਾਈ ਨੂੰ
ਮਾਪਣ ਦਾ ਆਰੰਭ ਦਿਸ਼ਾਮਤ ਕਰਦਾ 25 ਮੀ ਨੂੰ 14 ਮੀ ਨੂੰ
ਇਸ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਦਾ ਤੇ 210 ਪ੍ਰਤੀ 100 ਮੀ² ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ
ਮੰਗੀ ਰਹਾਉਣ ਦਾ ਧਰਮ ਪਤਾ ਕਰੋ।

87

ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਮਾਸ਼ਾ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਤਿਹੀ ਉਚਾਈ (1) = 25 ਮੀ

" " " ਦਾ ਆਰੰਭ ਦਿਸ਼ਾਮਤ (2) = 14 ਮੀ

" " ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਦਾ ਧਰਮ = 112

$$= \frac{22 \times 14 \times 25}{100} = 22 \times 50$$

$$= 1100 \text{ ਮੀ}^2$$

100 ਮੀ² ਤੇ ਮੰਗੀ ਰਹਾਉਣ ਦਾ ਧਰਮ = ₹ 210

" " " " " " = ₹ 210

1100 " " " " " " = ₹ $\frac{210}{100} \times 1100$

$$= 210 \times 11$$

$$= ₹ 2310$$

Signature _____

7

ਇਹ ਜੋੜ ਦੀ ਟੋਪੀ ਇਹ ਮੰਨੋ ਹੈ ਮਾਪਾ ਦੀ 10 ਮਿ. ਮਾਪਾ ਦਾ ਮਾਪ ਦਿਸ਼ਾਮ 7 ਮਮ- ਅਤੇ ਉਚਾਈ 24 ਮਮ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੀ 10 ਟੋਪੀ ਦਾ ਘੇਰੂ ਹੈ 24 ਮਮ ਦੀ ਘੇਰੂ ਪਤਾ ਕਰੋ।

ਸੋਲ

ਮੰਨੋ ਮਾਪਾ ਟੋਪੀ ਦਾ ਮਾਪ ਦਿਸ਼ਾਮ (R) = 7 cm
 " " " ਦੀ ਉਚਾਈ (H) = 24 cm
 " " " ਦੀ ਘੇਰੂ ਉਚਾਈ (r) = $\sqrt{R^2 + H^2}$

$$= \sqrt{(7)^2 + (24)^2} = \sqrt{49 + 576} = \sqrt{625} = 25$$

1 ਟੋਪੀ ਦਾ ਘੇਰੂ 24 ਮਮ ਹੈ ਅਤੇ ਦੀ ਘੇਰੂ = ਮੰਨੋ ਦੀ ਘੇਰੂ

$$= 1188$$

$$= \frac{22}{7} \times 7 \times 25 = 550 \text{ cm}^2$$

$$10 \text{ " " " " " " } = 550 \times 10 = 5500 \text{ cm}^2 \text{ Ans.}$$

8

ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਮਾਪਾ 1 ਪੁਰਾਣੇ ਮੋਡ ਤੋਂ ਘੱਟ 50 ਮਮ ਦੀ ਮਾਪਾ ਮੋਡ ਤੋਂ ਮਾਪਾ ਦੀ 10 ਮਿ. ਮਾਪਾ ਦਾ ਮਾਪ ਦਿਸ਼ਾਮ 40 ਮਮ ਅਤੇ ਉਚਾਈ 1 ਮਮ ਹੈ। ਮੰਨੋ ਮਾਪਾ ਦੀ ਘੇਰੂ ਮੋਡ ਤੋਂ ਮਾਪਾ ਦੀ ਘੇਰੂ ਪਤਾ ਕਰੋ।

$$(R = 3.14 \text{ ਅਤੇ } \sqrt{1.04} = 1.02 \text{ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ})$$

ਸੋਲ

ਮੰਨੋ ਮਾਪਾ ਦਾ ਮਾਪ ਦਿਸ਼ਾਮ = 40 ਮਮ

$$\text{" " " ਦਾ ਮਾਪ ਦਿਸ਼ਾਮ (R) = } \frac{40}{2} = 20 \text{ ਮਮ} = \frac{20}{100} = 0.2 \text{ ਮੀ.}$$

Ques:

1. $\frac{1}{2}$ m ਦੀ ਉਚਾਈ (h) = 1 m

$$\frac{1}{2} \text{ m ਦੀ ਤਿਲੀ ਉਚਾਈ (x)} = \sqrt{h^2 + d^2} = \sqrt{(0.2)^2 + (1)^2}$$

$$= \sqrt{0.04 + 1} = \sqrt{1.04} = 1.02 \text{ (ਲਿ. 0)}$$

1 m ਦੀ ਦਰ. ਮਤਾ ਦਾ ਖਤਮੇਲ = 11.81

$$= 3.14 \times 0.2 \times 1.02$$

$$50 \frac{1}{2} \text{ m ਦੀ ਦਰ. ਮਤਾ ਦਾ ਖਤਮੇਲ} = 50 \times 3.14 \times 0.2 \times 1.02$$

$$= \frac{50}{100} \times \frac{314}{10} \times \frac{2}{100} \times \frac{102}{1000} = \frac{314 \times 102}{1000} \text{ cm}^2$$

$$1 \text{ m}^2 \text{ } \frac{1}{2} \text{ m} \text{ ਦਾ ਖਤਮੇਲ} = \frac{1}{2} \times 12$$

$$\frac{314 \times 102}{1000} \quad " \quad " \quad " \quad " = \frac{12 \times 314 \times 102}{1000}$$

$$= \frac{384336}{1000}$$

$$= 384.336 \text{ m}$$

$$= 0$$